

ricorditer p̄mouetur. s. per benignā dei orōz
nrām dilectōem. corpis ⁊ sanguis dñi com
munionem. De. i. d̄. Jobā. xvij. Pater sā
ctifica eos in veritate vt omēs vnū sint sicut
tu pater in me ⁊ ego in te. vt ⁊ ip̄onum
sint in nobis. De secūdo d̄. Jo. iij. De car
itas est ⁊ qui manet in caritate in deo ma
net ⁊ deus in eo. quod exponit Bern. dicēs
Per caritatē homo in deo ⁊ deus in homie
est. De terciō d̄. Jobā. vi. Qui manducat
carnem meam ⁊ bibit sanguinem meū in
me manet ⁊ ego in eo. ex his ergo tribz per
ficatur hęc vnio gloriosa. De hoc ortu solis
d̄. in psal. Ortus est sol: ⁊ gregati sūt In
quā cōgregatōem nos pducatur. q̄ viuūt ⁊
IX De sancto stephano

Uideo celos a
ptos Act. vij. dicit Grego
Sacre scripture sic in verita
te credant facte. vt tñ per sig
nificatōem nobis aliquid insinuēt vt foras
de historijs doceamur. ⁊ intus p̄ intellectu
misticum instruamur. Verba itaqz p̄posita
per historiā docent nos q̄ beatus stephanus
in p̄secutōe positus vidit celos ap̄tos. ⁊ cu
hoc sensu nobis insinuāt. q̄ et nos deuonis
exercitijs ap̄tōem celi mereri possumus: vt
post mortē sine medio ad celi gaudia auo
lemus. **P**ropter qd̄ sciendum q̄ sa
cram scripturā vndiqz plustrantes inueni
mus celum quatuor vicibz apertum. P̄mo
Mat. iij. vbi d̄. Baptisat⁹ ihesus cōfestim
ascēdit de aqua ⁊ ecce ap̄ti sunt ei celi: ⁊ vi
dit sp̄m descendētem sicut columbā in ip̄m
⁊ vox de celis di. Sic est filius meus. Se
cundo celum ap̄tum legit Act. x. vbi dicit
Vidit petrus celū apertū: ⁊ descendens vas
quoddam velut lintreū magnū quatuor in
icijz summitti de celo in terrā in quo erant
om̄ia quadrupedia ⁊ serpētia terre ⁊ vola
tilia celi: ⁊ facta est vox ad eum. Surge De
tre occide ⁊ māduca. ait aut̄ petrus. Absit a
me dñe. quia nunqz māducaui omne om̄i
ne ⁊ immōm. Et vox iterū sc̄do ad eum. Qd̄
deus purificauit tu ne cōmune dixeris. et re
ceptum est vas in celum. Tercio celū ap̄tū
legit Act. vij. cum lapidaret̄ stephan⁹: vbi

d̄. Cum esset stephanus plenus sp̄sācto
intēdēns in celum vidit gl̄am dei ⁊ ait. Ec
ce video celos apertos ⁊ iherosolimitanū
stātem a dextris virtutis dei. Quarto celū
apertū legit Apoca. iij. vbi Johannes ait.
Post hęc vidi ⁊ ecce ostium magnū apertū
in celo. In his quatuor celi apertōibz qua
tuor genera hoīm quibz statim vt egrediūt̄
a corpe sine om̄i medio celi ianua aperta ē:
Sunt aut̄ pure innocētes. p̄fecte penitētes
dura ⁊ aspera panētes. sublimia cōtemplā
tes. Hęc quatuor genera hoīm per ordinez
p̄currētes p̄mo dicimus q̄ pure innocē
tibz celi ianua aperta est. Pure aut̄ innocē
tes illos vocamus qui puritatē baptisima
lem caste ⁊ caute custodierūt. nec p̄cā actua
lia addiderūt. quibz sicut xp̄o in suo baptis
mo apertū est celum. ita ⁊ omēs qui in vir
tute eiusdem baptisimatis xp̄i sanctificati et
purificati fuerint q̄diu eadē puritas māse
rit quacūqz morte p̄occupant̄ ad celū euo
lant sine mora. nec moueat quēqz q̄ prop̄a
merita nō habeāt. quia in meritis xp̄i que i
sacramēto baptisimatis p̄cipiūt diuites s̄
cti secure ad deum trāsēit tam a p̄p̄ijs deli
ctis purgati q̄ ex meritis xp̄i ditati: donec
volūtatis vsū habuerint a malis omnibz
sunt securi. ⁊ hoc est qd̄ dicit Berna. Nihil
est quod timeamus donec volūtate et facul
tatem deliberādi renatus quisqz recipiat: a
caritate xp̄i omnino nō poterit separari. s̄ secur
rus interim teget sub p̄cōtione ⁊ aduocati
one dñi dei sui p̄cipiētis om̄i creature. No
lite tāgere xp̄os meos. At vbi infantul⁹ ig
norantie meras egrediēs reddidit sibi ceterozū
vtiqz violētiā: nec tūc formidare necesse ē
sed ab eo qui dormit in sinu suo p̄pria caue
at volūtate. qua si abusus fuerit non redire
licebit ad baptisima. sed ex p̄p̄ijs necesse est
laboribz baptisimus cōsecratur: quia sic vi
uina gratia exigit vt qui ex aliena culpa oby
ligatur p̄ alienam penam absoluat. sic etiā
dīna iusticia requirit: vt qui ex p̄pria culpa
cōtaminat̄ p̄pria etiā pena plectat. Et q̄
oēs ex aliena culpa. s. primozū parentum
ad penam obligabamur. ideo ex aliena p̄cā
sqz dei absoluabamur. Hinc iterum Bern.
Sola sc̄di ade tribulatio purgat quos con

terminavit p̄uaricatio sola prioris. q̄d̄iu ex
 go. ba. p̄simalis innocētia seruaf. tād̄iu celi
 ianua ap̄ta manet. sed postq̄ bō p̄ liberū ar
 bitrium peccauerit. sic deum amiserit sp̄s
 re d̄ans manus in iniquitatibz et peccatis:
 tūc ianua celi claudit̄ donec vel hic p̄ condi
 gnā satisfactōem vel purgatorij penā me
 ritum tollit̄. tūc illa ianua uenit ap̄t̄. **Ue**
 rum quia difficilimū est ut vsq̄ in finem et
 maxime in adultis pura innocētia seruet̄. q̄
 ad hāc nō solum requirit̄ peccatorū vitatio sed
 et bonorum op̄atio ideo pauci in pura ino
 cētia vsq̄ in finem p̄seuerāt. Et sciendū q̄
 ap̄ertio regni celoz nō cōsistit ex virtute ba
 ptismatis sed passionis xp̄i. quia si quis an
 passionē d̄ni baptisatus decessisset non ilico
 regnū celoz introisset. etiā si sufficienter ab
 actuali et originali absolutus fuisset. **U**
 t d̄o celum ap̄ertum est vere penitētibz: q̄d̄
 reuera necessarium est post p̄dicta videlicet
 ut qui primā vestem innocētie p̄diderint et
 p̄ cōsequēs regnū celoz sibi clauerint p̄ for
 tissimam p̄niam itē referat̄. quod ī secūda
 celi ap̄one euidenter innuit̄ vbi de misso lin
 thro pleno reptilibz an̄ petruz dictum est ei
 occide et mādūca. quia nisi quis oīa reptā
 tia et serpētia hoc est vicia et peccata in lin
 thro conscie reptā plene occiderit et perfecte
 macauerit. regnū celoz sibi clausum iue
 nit. quod p̄ sufficientem macatōē p̄dictoz
 itē ap̄t̄. **D**icimus autē q̄ peccata reprācia
 p̄niam et p̄fectam p̄niam sunt macāda
 ne quis sibi blādētis ex qualicūq̄ p̄niam si
 bi p̄mittat plenam innocētiā peccatorū
 et sic seipm̄ seducat. **D**ifficilimū est enim ut
 multum inquinati ad pristinā redeāt puri
 tatem quod tam scriptura q̄ figura cogno
 scimus euidenter. **F**igura quia templum sa
 lomōnis a gentibz p̄banatū nūq̄ ad d̄co
 rem pristinum poterat reformari. **S**imile
 scriptura dicit em̄ **A**mbro. **F**acilius inueni
 eos qui innocētiā seruauerūt q̄ qui dignaz
 p̄niam pegerūt. **C**um em̄ singulis peccatis
 pene singule debeāt iuxta illd̄ **J**ob. **x**. **L**u
 et om̄ia que fecit. et illud **E**ccl̄. **x**. **D**e om̄i
 erato adducet te deus in iudiciū. **A**ttēdat
 qui poterit q̄ difficile sit redire ad pristinā
 puritatem q̄ p̄fundissima p̄niam opus sit p̄

quam plena innocētia repetitur. **A**t nisi hoc
 fieri potuisset non dixisset ap̄ls post p̄securo
 nem eccl̄e **N**ihil mihi conscius sum. **H**inc
Jhero. dicit. **S**i quis veste innocētie peccā
 do corruptit p̄niam remedio poterit reparare.
 quia p̄niam est secūda tabula post naufragi
 um. quia ut ait **B**er. **Q**uod deus nō imputa
 te de reuēntis sic est quasi non fuerit. **S**i ergo
 de reuēntis innocētiā repare et p̄ cōsequēs
 ianua celi p̄ p̄niam referare curemus ut no
 stra p̄niam sit p̄fecta. que tūc veraciter corā d̄o
 p̄fecta d̄t si ip̄am p̄niam ad om̄ia loca ī qui
 bus peccauimus dilatemus. **S**ic enī p̄f̄
 sancti suas p̄nias pegerūt. de quibz d̄t **B**e
 ster. **i**. **O**m̄ia loca in quibz antea lerari cō
 sueuerāt criniū laceratōe repleuerūt. **E**t q̄
 peccauimus in corde male cōsentiedo. in o
 re vana et turpia loquēdo. in corpe crimina
 perpetrādo. ideo ad hęc tria loca p̄niam extē
 damus. **I**ta vicē ut cordi demus amarā cō
 tritōem. ori fidelem cōfessionem. corpe pena
 lem et asperam satisfactōem. hęc tād̄iu cōti
 nuantes quousq̄ sp̄s sanctus testimoniū
 p̄hibeat sp̄i n̄o q̄ dimissa sint nobis pecca
 ta. et sic innocētia est reparata. et p̄ cōsequēs ce
 li ianua referata. **T**ercio celum ap̄tū legim̄
 in passione stephani sicut sup̄ius est oñsuz
 per quod nobis innuit̄ q̄ celum oībz marti
 ribz est ap̄tū. hoc enim priuilegio decorat̄
 martirium. ut qui p̄pter deū mori se offerit
 in deo statim inueniāt vitā. et dignū valde ē
 ut qui cōtēnt̄ viuere p̄pter deum mori cu
 pientes. in deo sibi vitam inueniāt preparatā
Uerum quia hęc nostris desunt temporibz
 non enim iam dicit nobis deus ut ait greg.
 p̄ me morere sed n̄m̄ in te carnalia desideria
 occide. ideo querēda sunt alia que pacis tē
 pore corā deo p̄ martirio computent̄. dicit
 enim gre. **M**artires esse possumus etiam si
 nullo p̄cunētū ferro trucidemur. **I**dē **H**a
 bet pax nostra martirū suū. quia et si car
 nis colla ferro nō subdimus sp̄iali tam gla
 dio carnalia desideria trucidamus. **S**i
Hoc autem martirū quod pacis tēpe deo
 offerre possumus in tribz exercitijs exhibē
 scz in corpis afflictōe. p̄mi cōpassione. in
 iuriāz patiēti p̄pessione. in quibz tribz sā
 guis consumit̄ qui in martirio gladio effū

AB

ditur. **P**rimū dico exercitiū qđ martirio e-
 qui pollet cōsistit in corpali afflictōe. vt quē
 simul fundere non possumus sanguinē du-
 ris et asperis laboribz fatigati quotidiana af-
 flictōe extrahimus. **Q**uātem hoc p. marti-
 rio computet ex p̄sse **B**erñ. insinuat dicens
Vere martiriū genus est effusio quedā san-
 guinis in quotidiana afflictōe. illo nimirū
 quo cedunt membra ferro. horrore quidem
 mitius sed diurnitate molestius. et subiū-
 git. **S**ic quippe infirmis et pusillis corde ne-
 cesse est vt quem semel p. xpo fundere n̄ sus-
 ficiunt saltem minori quodā s̄ diurniori
 martirio sanguinē fundāt. **S**cđm exercitiū
 quod martirio equi pollet consistit in proxi-
 mi compassione. vt videlz tot vulneribz cō-
 passionum cōfodiamur in corde quot mise-
 rias corp̄m et animaz in nostris proximis ex-
 perimur cōdolentes ex affectu singulorū mi-
 seris tanq̄ nostris. hoc martirio se paulus
 afflixerat cum dicebat. ij. **C**orin. xi. **Q**uis i-
 firmatur et ego nō infirmor. quis scādali-
 ter ego non vroz. **D**e his duobz martirijs dic-
Gre. duobz modis crux tollit. cum aut per
 abstinentiam afficit corpus. aut p. cōpassiōz
 primi affligit animus. **T**erciu exercitium
 quod martirio equi pollet cōsistit in iniuria-
 rum patiēti perpeffione. **H**oc em̄ mouet in-
 tima cordis. et medullitus nos affligit. **D**e
 hoc mari. dicit **G**re. **F**erre cōtumelias et o-
 dientem diligere martiriū est in occulta cog-
 gitatōe. et subiūgit. **N**os ergo sine ferro mar-
 tires esse possumus si patiā in animo cus-
 todimus. **Q**uarto celum ap̄ cōtemplātibz
 sicut **A**poca. iiij. sancto iohāni legimus ete-
 nisse vbi d̄z. **V**idi et ecce ostium magnū ap-
 tum in celo. per qđ manifeste dat̄ intelligi
 qđ d̄na cōtemplātibz post mortem sine me-
 dio celi ianua est ap̄ta. **A**d quam cōreplātō-
 nem et per cōsequens celi apertōnem si veni-
 re cupimus tribz eam passibz attingemus.
 quibz etiā in iohāne cognouimus accepisse
 s̄ humane cōuersatōis alienatōe. carnalis
 cōsolatōis abdicatōe. ip̄ius aīe ad deū ele-
 uatōe. **D**e primo instruimur **E**ze. iij. vbi
 d̄z. **I**ncludere in medio domus tue et ibi lo-
 quar ad te. **I**n quibz verbis docemur a tu-
 mulibz hōim separari. **H**inc **B**erñ. **D**ania

esto sola vt illi soli te serues quem solum ex
 omibz elegisti. quia studia cōtemplatiōis
 silēnium amat. quietē desiderant. cordis pa-
 cem ab exterioribz p̄suriis et consciā in oī
 puritate cordis et corp̄is cōseruāt. **D**e secū-
 do d̄z in psal. **R**enuit cōsolari aīa mea et iō
 statim sequit. **V**emor fui dei. et delectatus
 sum **D**e quo **B**erñ. **R**enuit cōsolari aīa
 tua in alijs si vis in dei cōsolatiōibz delectari.
 quia impleri aīa dei visitatōibz n̄ po-
 terit nisi carnis cōsolatōibz funditus renū-
 ciauerit. **D**e tercio monemur per **E**saia. li.
Eleuare eleuare cōsurge iherlm. **I**n quibus
 verbis p̄fecta forma intime eleuatōis inui-
 tur. d̄z em̄ bis eleuare. p̄pter intellectum et af-
 fectum cum subiūgit. cōsurge. i. simul cu
 omibz interioribz et exterioribz sursum te e-
 rige. in quo cum fecerit homo qđ poterit cō-
 descēder nobis deus et sua dulcedine reficit
 aīam desolatā. quod pulcre in lege ostēdit
 vbi moyses sepe ad cōsulendū d̄m montē
 ascēdit et d̄ns cōdescēdit. qđ exponēs gre.
 di. **I**n legis acceptōe d̄z qđ moyses ascēdit.
 et d̄ns in mōtem descēdit. **Q**uid p. mōtem
 nisi nostra cōtemplatio accipit. in quē nos
 ascēdimus vt ad ea que vltra nrām infirmi-
 tatem sunt vidēda subleuemur. sed in hunc
 d̄ns descēdit. quia nobis multum p̄ficiē-
 bus parum aliquid de se nostris sensibz ap-
 perit d̄ns noster ihesus x̄ps.

De sancto stephano sermo scđus.

Ecce relinque
 tur vobis domus vestra d̄ser-
 ta **Mat. xij. Dicit Grego**
Quid p̄dest mala cognosce
 re si nō cōtingat euadere. **L**ota ergo in tēio
 ne curādum est vt dum vocatōis tempus
 accipim⁹ bñ viuēdi studio mala euadam⁹.
Ecce in priori sermone dictum est quibz ex-
 ercitjs homies ad celi gaudia vocant. nūc
 sermo exigit vt dicatur quibz demeritis ad
 p̄funda inferni demergamur. **P**rimus ergo
 sermo habitus est de auolatōe electorū
 iste aut̄ secūdus h̄ndus est de damnatōe re-
 proborum **A**d **B**ed qui sumus nos
 aut que scia nostra vt electos et reprobos p̄
 discretas distinctōes discernamus. **Q**uis